

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

серпень 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Іноземна мова за професійним спрямуванням
(II рік навчання)

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	10 Природничі науки
Спеціальність:	101 Екологія
Освітньо-професійна програма:	Екологія та охорона навколишнього середовища

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (II рік навчання). Одеса: ОНУ, 2025. 14 с.

Розробник: Шотова-Ніколенко Г.В., к.філол.н., доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Олена НАБОКА

Погоджено із гарантом ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища»

Тамерлан САФРАНОВ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.

Голова НМК _____ Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № __ від " __ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № __ від " __ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 5 годин – 150 змістових модулів – 2	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 «Екологія» Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		–	–
		Практичні	
		40	20
		Самостійна робота	
		110	130
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» є формування у здобувачів комунікативної компетентності, необхідної для спілкування у знайомих / типових ситуаціях, які зустрічаються в академічному та загально-професійному контекстах.

Завдання:

- розвивати навички роботи з автентичною англійською літературою за фахом для отримання інформації та вміння спілкуватися англійською мовою в обсязі передбаченою програмою тематики;
- розвивати навички оглядового та деталізованого читання англійськомовного тексту за фахом;
- сформувати у здобувачів загальні фахові комунікативні компетентності для забезпечення спілкування в знайомому академічному та професійному середовищі.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності:

К05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові за стандартом):

К13. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

Результати навчання:

P051. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності

P052. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.

P061. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- особливості професійної англомовної термінології в контексті міжнародної комунікації з експертами;
- компоненти та метамову англомовної статті за фахом;
- специфіку академічного письма, структуру англомовної письмової наукової роботи за фахом;
- лексико-граматичні аспекти написання англомовної наукової роботи за фахом;
- структуру презентації та засоби презентації (візуалізації) англійською мовою наукової роботи за фахом;

вміти:

- спілкуватися англійською мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності;
- аналізувати інформацію з англомовних джерел для отримання даних, необхідних для виконання професійних завдань;
- створювати наукові презентації англійською мовою;
- досліджувати, аналізувати наукові тексти екологічного напрямку та узагальнювати необхідну інформацію англійською мовою;
- презентувати та вільно обговорювати англійською мовою результати своїх наукових та професійних досліджень у сфері екології та охорони навколишнього середовища;
- розробляти власні англомовні наукові та прикладні проєкти у сфері екології та охорони навколишнього середовища;
- здійснювати експертний аналіз англійською мовою в предметній області.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері.

Тема 1. Глобальне потепління. Темпи та масштаби. Парниковий ефект.

Шляхи вирішення проблеми. Кіотський протокол. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання та розуміння необхідної інформації.

Тема 2. Унікальні природні місця світу. Природні дива України. Поняття екотуризму. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання та розуміння необхідної інформації.

Тема 3. Вирішення екологічних проблем. Міждисциплінарні антропоєкологічні документи. Дослідження впливу соціально-економічних процесів на навколишнє середовище. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання та розуміння необхідної інформації.

Змістовий модуль 2. Принципи роботи з англomовною науковою статтею за фахом.

Тема 4. Стаття як самостійний науковий твір академічного письма.

Аргументація вибору теми наукової статті. Сучасні вимоги до змісту, структури і оформлення англomовної наукової статті за фахом.

Тема 5. Принципи побудови англomовної наукової статті. Загальна структура: заголовок, мета, структура, зміст, висновки. Вимоги до публікацій. Специфіка реалізації англomовної публікації.

Тема 6. Основні етапи підготовки наукової статті до друку. Міжнародні норми та вимоги до наукового тексту. Типи наукових журналів.

Тема 7. Структура класичної англomовної наукової статті за фахом. Стилiстичні, лексичні, змістовні риси наукової статті. Аналітичний пошук наукової англomовної інформації за критеріями доцільності та достовірності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин							
	Очна				Заочна			
	Усього	л	пр	ср	Усього	л	пр	ср
I семестр								
Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері.								
Тема 1. Глобальне потепління.	16	-	4	12	24	-	4	20
Тема 2. Унікальні природні місця світу.	14	-	4	10	24	-	4	20
Тема 3. Вирішення екологічних проблем.	14	-	8	6	22	-	2	20
Разом за змістовим модулем 1	44	-	16	28	70	-	10	60
Змістовий модуль 2.								
Принципи роботи з англomовною науковою статтею за фахом.								
Тема 4. Стаття як самостійний науковий твір академічного письма.	28	-	4	24	22	-	4	18
Тема 5. Принципи побудови англomовної наукової статті.	26	-	4	22	20	-	2	18
Тема 6. Основні етапи підготовки наукової статті до друку.	26	-	8	18	20	-	2	18
Тема 7. Структура класичної англomовної наукової статті за фахом.	26	-	8	18	18	-	2	16
Разом за змістовим модулем 2	106	-	24	82	80	-	10	70
Усього годин	150	-	40	110	150	-	20	130

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Очна	Заочна
Змістовий модуль 1.		
Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері		
Тема 1. Глобальне потепління. Темпи та масштаби. Парниковий ефект. Шляхи вирішення проблеми. Кіотський протокол. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації. Обмін усною та письмовою інформацією. Формування навичок перекладу екологічної інформації та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння екологічної інформації. Обговорення доповіді-презентації (тема за вибором здобувача): “The problems of global warming” “The Kyoto treaty” “The predictions of climate change: a wide range of scenarios” “The biggest threats facing the planet” “The possible damage costs and possible remedies”	4	4
Тема 2. Унікальні природні місця світу. Природні дива України. Поняття екотуризму. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації. Обмін усною та письмовою інформацією. Формування навичок перекладу екологічної інформації та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння екологічної інформації. Обговорення доповіді-презентації (тема за вибором здобувача): “Natural wonders of the world” “Seven wonders of Ukraine” “The concept of ecotourism” “The popular places for ecotourism in the world” “The popular places for ecotourism in Ukraine”	4	4
Тема 3. Вирішення екологічних проблем. Міждисциплінарні антропо-екологічні документи. Дослідження впливу соціально-економічних процесів на навколишнє середовище. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації. Обмін усною та письмовою інформацією. Формування навичок перекладу екологічної інформації та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння екологічної інформації. Обговорення доповіді-презентації (тема за вибором здобувача): “Decision-making on the solution of ecological problems.” “Interdisciplinary anthro-po-ecological documents” “Political decisions on ecological problems” “Interactions of natural and socio-economic processes”	8	2

“Strategy of national ecological policy of Ukraine”			
Змістовий модуль 2.			
Принципи роботи з англomовною науковою статтею за фахом			
Тема 4. Стаття як самостійний науковий твір академічного письма. Аргументація вибору теми наукової статті. Сучасні вимоги до змісту, структури і оформлення англomовної наукової статті за фахом. <i>Обмін інформацією та обговорення науково-професійних питань за темою: “The article as an independent scientific work of academic writing ”</i> <i>Обговорення наукової статті як чітко впорядкованого тексту: висування та обґрунтування власної ідеї (теми) наукової статті здобувачем англійською мовою.</i>		4	4
Тема 5. Принципи побудови англomовної наукової статті. Загальна структура: заголовок, мета, структура, зміст, висновки. Вимоги до публікацій. Специфіка реалізації англomовної публікації. <i>Обмін інформацією та розгляд основних вимог до англomовного академічного писемного стилю та академічного наукового спілкування.</i>		4	2
Тема 6. Основні етапи підготовки наукової статті до друку. Міжнародні норми та вимоги до наукового тексту. Типи наукових журналів. <i>Обмін інформацією та обговорення науково-професійних вимог до написання і оформлення англomовних наукових публікацій.</i>		8	2
Тема 7. Структура класичної англomовної наукової статті за фахом. Стилистичні, лексичні, змістовні риси наукової статті. Аналітичний пошук наукової англomовної інформації за критеріями доцільності та достовірності. <i>Обмін інформацією та розгляд структури наукової статті. Обговорення.</i> <i>Контрольна робота за ЗМ1+ ЗМ2</i>		8	2
Усього		40	20

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені

8. Самостійна робота

Назва теми / види завдань	Кількість годин	
	Очна	Заочна
Змістовий модуль 1.		
Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері		
Тема 1. Глобальне потепління. Темпи та масштаби. Парниковий ефект. Шляхи вирішення проблеми. Кіотський протокол. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темами заняття.</i> <i>Підготувати доповідь з презентацією (за вибором здобувача):</i> <i>“The problems of global warming”</i>	12	20

<i>"The Kyoto treaty"</i> <i>"The predictions of climate change: a wide range of scenarios"</i> <i>"The biggest threats facing the planet"</i> <i>"The possible damage costs and possible remedies"</i>		
Тема 2. Унікальні природні місця світу. Природні дива України. Поняття екотуризму. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темами заняття.</i> <i>Підготувати доповідь з презентацією (за вибором здобувача):</i> <i>"Natural wonders of the world"</i> <i>"Seven wonders of Ukraine"</i> <i>"The concept of ecotourism"</i> <i>"The popular places for ecotourism in the world"</i> <i>"The popular places for ecotourism in Ukraine"</i>	10	20
Тема 3. Вирішення екологічних проблем. Міждисциплінарні антропоєкологічні документи. Дослідження впливу соціально-економічних процесів на навколишнє середовище. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації. <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темами заняття.</i> <i>Підготувати доповідь з презентацією (за вибором здобувача):</i> <i>"Decision-making on the solution of ecological problems"</i> <i>"Interdisciplinary anthropo-ecological documents"</i> <i>"Political decisions on ecological problems"</i> <i>"Interactions of natural and socio-economic processes"</i> <i>"Strategy of national ecological policy of Ukraine"</i>	6	20
Змістовий модуль 2. Принципи роботи з англomовною науковою статтею за фахом		
Тема 4. Стаття як самостійний науковий твір академічного письма. Аргументація вибору теми наукової статті. Сучасні вимоги до змісту, структури і оформлення англomовної наукової статті за фахом. <i>Підготовка до практичного заняття. Опрацювання необхідної науково-методичної літератури.</i> <i>Написати стислий план власної наукової статті англійською мовою.</i> <i>Підготувати усну аргументацію вибору власної теми наукової статті англійською мовою.</i>	24	18
Тема 5. Принципи побудови англomовної наукової статті. Загальна структура: заголовок, мета, структура, зміст, висновки. Вимоги до публікацій. Специфіка реалізації англomовної публікації. <i>Підготовка до практичного заняття. Опрацювання необхідної науково-методичної літератури.</i> <i>Написати англійською мовою тему, ключові слова, методи, мету, завдання, висновки до власної наукової статті.</i>	22	18
Тема 6. Основні етапи підготовки наукової статті до друку. Міжнародні норми та вимоги до наукового тексту. Типи наукових журналів. <i>Підготовка до практичного заняття. Опрацювання необхідної науково-методичної літератури.</i> <i>Проаналізувати та законспектувати основні етапи підготовки статті до друку (вимоги та оформлення).</i>	18	18

Тема 7. Структура класичної англомовної наукової статті за фахом. Стилістичні, лексичні, змістовні риси наукової статті. Аналітичний пошук наукової англомовної інформації за критеріями доцільності та достовірності. <i>Підготовка до практичного заняття. Опрацювання необхідної науково-методичної літератури. Написати власну наукову англомовну статтю за фахом.</i> <i>Підготовка до контрольної роботи за ЗМ1+ЗМ2</i>	18	16
Усього	110	130

9. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації).

Практичні: написання наукової статті, написання доповіді, виступи з доповідями та презентаціями (за екологічними темами), усна аргументація вибору теми наукової статті, обговорення доповідей.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання виконання індивідуальних самостійних завдань (англомовної наукової статті за фахом, аргументація власного вибору наукової теми доповіді), оцінювання доповідей, наукової доповіді, презентацій.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано	90 – 100 / А	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, робить самостійні висновки. Здобувач вміє самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
		Здобувач достатньо повно володіє	

Зараховано	85 – 89 В	навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
Зараховано	75 – 84 С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано	70 – 74 D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
Зараховано	60 – 69 / Е	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Не зараховано з можливістю повторного складання	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.

Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, потребує постійної допомоги викладача.
--	-----------------------	---	---

11. Питання для поточного та періодичного контролю

1. The problems of global warming.
2. The Kyoto treaty.
3. The predictions of climate change: a wide range of scenarios.
4. The biggest threats facing the planet.
5. The possible damage costs and possible remedies.
6. Natural wonders of the world.
7. Seven wonders of Ukraine.
8. The concept of ecotourism.
9. The popular places for ecotourism in the world.
10. The popular places for ecotourism in Ukraine.
11. Decision-making on the solution of ecological problems.
12. Interdisciplinary anthropo-ecological documents.
13. Political decisions on ecological problems.
14. Interactions of natural and socio-economic processes.
15. Strategy of national ecological policy of Ukraine.
16. Biological and landscape diversity of Ukraine.
17. State ecological monitoring.
18. The article as an independent scientific work of academic writing.
19. Argumentation of the choice of the topic of the scientific article.
20. Modern requirements for the content, structure and design of an English-language scientific article on speciality.
21. The main principles of writing an English-language scientific article.
22. The structural elements of a scientific article: title, purpose, structure, contents, conclusions.
23. The requirements for international publications.
24. The specifics of implementing an English-language publication.
25. The main stages of preparing an article for edition.
26. International norms and requirements for a scientific text.
27. Types of scientific journals.
28. The structure of a classic English-language scientific article on speciality.
29. Stylistic, lexical, substantive peculiarities of a scientific article.
30. Analytical search of English-language scientific information according to the criteria of expediency and reliability.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та періодичний контроль		Сума балів
Змістовий модуль № 1.	Змістовий модуль № 2.	

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
10	10	10	20	10	10	15	
*Модульний контроль (МК) за ЗМ1 + ЗМ2 0-15							

T1, T2... T7 – теми практичних занять

*Примітка: Модульний контроль (контрольна робота за змістовим модулем) здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу. Тестові завдання для контрольної роботи складаються з 30 завдань за ЗМ1 + ЗМ2 (30 x 0,5 = 15 балів)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85 – 89	B	добре	
75 – 84	C		
70 – 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Шотова-Ніколенко Г.В. Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (II рік навчання). Одеса: ОНУ, 2025. 14 с.
2. Шотова-Ніколенко Г.В. Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (II рік навчання).
3. Google class: <https://classroom.google.com/c/NzAxNzY2MjQyODAA0>

14. Рекомендована література

Основна

1. Мінняйлова А.В., Шляхтіна О.С. English for Ecologists: навчальний посібник з англійської мови для студентів спеціальності 101 «Екологія». Миколаїв: НУК, 2020. 140 с.
2. Bailey S. Academic Writing: A Handbook for International Students. London and New York: Taylor & Francis Group, 2018. 635 p.
3. European Green Dimensions: Fundamental, Applied, and Industrial Aspects: Monograph. Mykolaiv: PMBSNU- Bristol: UWE, 2025. 304 p.
4. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2017. 303 p.

5. Norris C.B. Academic Writing in English. University of Helsinki, 2016. 86 p.
6. Water Security: Monograph. Issue 2. Mykolaiv: PMBSNU - Bristol: UWE, 2021. 444 p.

Додаткова

1. Білошицька Т.Ю., Литньова Т.В., Ковальова Т.П. English for Ecology Students: Посібник-практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 57 с.
2. Кормільцина С.Ю. English for Ecology. Методичні вказівки з навчальної дисципліни “Іноземна мова” (англійська) для практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 101 «Екологія» ступеня вищої освіти “бакалавр”. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 44 с.
3. Куліш І.М., Зінченко А.В. English for ecologists: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Екологія». Черкаси, 2025. 61 с.
4. Микитенко Н. О. Козолуп М. С., Рожак Н. В. Основи англomовної академічної комунікації для студентів та аспірантів природничих спеціальностей: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
5. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2017. 303 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua>.
2. Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>.
3. English for Academic Study. URL: <http://www.englishforacademicstudy.com>
4. BBC Learning English. URL: <http://www.bbc.co.uk/learningenglish>
5. All of our citation styles and writing tools. URL: <https://www.citethisforme.com/>
6. About Plagiarism.org. URL: <https://www.plagiarism.org/>
7. Рекомендації з оформлення посилань у наукових роботах. URL: [DSpace:elab.kpi.ua/handle/123456789/16051](https://elab.kpi.ua/handle/123456789/16051).

Додаток до робочої програми щодо врахування результатів неформальної освіти. Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування (протокол № 1 від 29.08. 2025 р.).

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний або фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача).

Для проходження відповідного навчання рекомендуються зокрема такі курси:

Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання	Дотично до теми (та/або Компетентності, результати навчання, що формуються)
1.Coursera Global warming 1: The Science and Modelling of Climate Change https://www.coursera.org/learn/global-warming	Тема 1. Global warming. K05. K13. P051.
2. Coursera Environmental Protection and Sustainability https://www.coursera.org/learn/course-3-environmental-protection-and-sustainability	Тема 3. Decision-making on the solution of ecological problems. K05. K13. P051.

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Процедура визнання результатів такої неформальної освіти регулюється Положенням про порядок визнання результатів неформальної та /або інформальної освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya.pdf>).

Політика щодо оцінювання результатів неформальної освіти: регламентується Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (наказ №24-02 від 29.03.2024р.).

https://onu.edu.ua/pub/documents/polozennya/neformalna_osvita_2024_final.pdf